

I. ÉVFOLYAM.
27. SZÁM.
1883.

VÉGVIDÉK.

PANCSOVA.
Vasárnap.
SZEPTEMB. 30.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZMIVELŐDÉSI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 frt. Vidékre 5 frt. 50 kr.
Fél .. 2 .. 50 kr. .. 2 .. 75 ..
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Jabukai utca: 121.

Ide küldendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petitior 6 kr. Nyilttéri három hasábos petitior 10 kr.

Bélyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

Felhívás előfizetésre!

Midőn a mai számmal lapunk ezidei s egyszersmind első évfolyamának második felébe lép hazafias tisztelettel fordulunk azon n. é. előfizetőinkhez, a kik csak félévre fizettek elő, szíveskedjenek előfizetésüket mielőbb megújítani.

Lapunk ezután is azon czél irányában halad, a melyet magának eredetileg kitűzött volt, s a melyet eddig is legtisztább akaratunk szerint s örök lehető megfeszítésével iparkodtunk megközelíteni. A n. é. közönség bizalommal indult volt meg velünk uttörő pályánkra, viszont bizalommal vagyunk iránta, hogy továbbra is támogatólag és biztatólag kísér.

Ha nemél tömegesebb anyagi támogatását kérjük, viszonyaink nyilván való bizonyosága mellett hivalkodás nélkül állít-hatjuk, hogy azt pusztán az ügy érdekében tesszük, a melynek közegéül szegődöttünk. Tekintve pedig ez ügyet s tudatában tiszta indoku törekvésünknek nyílt önértéssel kérjük a jobb szellemi és erkölcsi támogatását.

A lap alakja és beosztása az eddigi marad.

Előfizetési ára:

Egész évre 5 frt. vidékre 5 frt. 50 kr.
Félévre 2 .. 50 kr. .. 2 .. 75 ..

Pancsova 1883. szept. 30-án.

A „Végvidék”
szerkesztősége.

Szépirodalmi csarnok.

A kisértet.

Sok megtörtént hajdanában.
De nem épen Baranyában...
Mikor a díszó helyébe
Ködmént ölték a sötéte,
Mikor a világosságot
Zsákkal hordták a szobába —
E regém is akkor történt,
De nem épen Baranyába...

Kis falucska kiesi tornya,
Csücsát csak alig kilopja
Az akáczfák tetejébe;
Az imádság,
Néha napság
Fordul meg csak belsejébe.
No meg a vén Dani bácsi,
A becsületes egyházi,
Harangozni jár beléje,
Virradatra, este, délre,
Istenfélő alkalomkor,
Keresztelés, lakodalomkor,
Meg halottra, hol, mint tegnap,
Vigasztalóbból ő is kap:
Sőt — a tiszte úgy hordozza —
Még más egyéb esetben is,
Pokol, föld, sőt ég ellen is...
S a jó Dani meg is húzza.
Ha ugyan el nem alussza.

A csángók ügyében

a „Budapesti Hirlap” cz. napilapnak.

Őn az aldujai telepítvények állapotáról szóló mult számi cikkünkre a telepítés mostani intézőjével és lapunkkal szemben oly tisztességnélküli igazságtalan állításokkal és modorban válaszol csütörtöki (266-ik) számában a mellékleten, hogy önértékünk és ügyünk becsületes voltának tudata nagyon habozóvá tett bennünket, vajjon feleljünk e rá. De eszünkbe jutott, hogy Őn a Végvidéket annak idején egyszer nagyon magasztalta (persze époly túlzón és valóság nélkül, mint a hogy most gáncsolja), aztán meg olyan ügyről van szó, a melyet ön igazán hosszú időn át bámulatos lelkesedéssel tartott napirenden s a melynek megindításában és sikerének külső mozzanataiban igazán nagy része és bizony érdeme van.

Kinyilatkoztatjuk tehát és biztosítjuk Önt, hogy mult számi közleményünk minden tételében a legsolidabb valóságon alapul s hogy Őn igen rosszul és igen felületesen van értesülve, sőt határozottan és szándékosan félre van vezetve. Bizonyára maga is nagyon érezte, mennyire nem önt világosságot az ügybe a Tomka atyánk levele, a melyet egész terjedelmében közöl. Hanem hát egy olyan nagy közönséggel bíró lapnak minden áron határozott tudomással kell bírnia s persze a levélből azt kell kiolvasnia, a mi Őnek megóvja a külső következetesség látszatát. Mert az andrásfalvi lelkiatya levele bizony az ellenkezőjét bizonyítja egész világosan. Először azt, hogy midőn a betelepült csángók már mindnyájan

Az éjtszaka elkomorult,
Viharos felhővel borult,
Jégeső lesz! Dani bátya
Ébredjen fel, mert megbánja!
Hallja is ő, neki mindegy:
A nyugtalan harang, mintegy
Éjszakázó himbálódzott...
S rezes torkán:
„Itt az orkán!”
Tizenkétszer lekiáltott.

El is vert a jég már mindent.
Dani bácsi, hogy felébredt.
Meg is ijedt,
Látva hallva a sok népet.
A mely ottkinn összecsozdult,
És ellene szörnyen bősztült:
„Fogjátok meg és üssétek
Agyon, mért nem harangozott!
Ó az oka, hogy vehetjük
Föl most már a koldusbotot!”
Szegény Dani, Dani bácsi,
Hej, nehéz ám az egyházi
Hivatal! Hát mér vevé fel,
Ha nem bír az erejével?
Kiáltottak: „Szaladjatok,
S húzzátok meg a harangot;
Húzzátok meg utóljára,
A vén hunczut halálára!”

Hogy hibáját tegye jóvá,
— Akár ellenségét lová —
S a nép a templomban érje:

itt voltak a Nagy Gy. úr gondja alatt, midőn ő tudta legjobban, hogy a bejöttek számára sincs elegendő telepítési alapja és se-hogyse tudta, mit fog velök csinálni, a kinnlevőket és minden áron bejönni szándékozókat folytonos bizonytalanságban hagyta; és hogy az andrásfalviak nagy tömege augusztus hóban csakugyan bejön, ha az új kormánybiztos a legerélyesebben fel nem lép, először sürgönyözvén, hogy: „hely az idén elhelyezésre abszolúte nincs. Ha jönnek, legnagyobb zavar és kompromissió. Ne ámitassák magokat” aztán meg nagyobb biztonság kedvéért felkérvén a kormányt, hogy küldje le Nagy Gy. urat, hogy ez le beszélje őket szándékukról. Másodszor azt bizonyítja a Tomka lelkész úr levele, hogy annak a szegény tudatlan népek ottkimi meg itt benn is annak idején úgy meg lett zavarva a feje és szíve, hogy a p a p j á n a k s e l i s z .

Igy esik, hogy mi közben az itt levők közül némelyek kifelé készülnek, a kinnlevők közül mások befelé. De azt a véleményyt, ha komolyan nézi, mégis absurdumnak fogja tartani, hogy a kormánybiztos úr a különben derék andrásfalvi lelkész személyes ellenségének esküdvén fel, elcsábítja tőle híveit, hogy egyedül rekedjen kinn.

Kétségkívül sajnosan súlyos a helyzet a derék lelkiatyának, a ki ez ügyben annyit fáradozott, de a telepítésnek sokkal súlyosabb körülményei is vannak és mindenek felett sajnálatos, hogy jelenleg nem vihető keresztül oly sikerrel s oly mérvben, a hogy reméltük. De erős a bizalmunk, hogy a kormánybiztos úr s a kormány eme nemzeti

Dani bácsi nyakra före
Felkapkódta a ruháját,
Futott a kert ajtaján át,
S beosont a sekrestyébe...
Megállt a nép ijedtébe,
S tódult vissza, a mint látja:
Hosszu fekete palástba
Az oltártól jó egy ember.
Indul, megáll egyszer-kétszer,
Papsipka téve a före,
Csisz-csosz, csisz-csosz...
Megy előre.
Futott a nép s ajkán rezge:
„A meghalt plébános lelke!”
S ő meghúzza a harangot,
A mily, gyorsan csak fölért,
Suttogá a nép rémülten:
„A kisértet, a kisértet!”

Szegény Dani nem is tudta,
— Mert szokásként más a dolga —
Hogy tegnap a pap ruháját
A temetés után szépen
Haza vitte és az éjjel
Azt húzta fel ijedtében.

És hogy magát kitisztazza,
Másnap szcltében elmondta:
Hogy az öreg papnak lelke
Járt az éjjel a templomba.
El is hitte a nép szörnyen
És hirdette hegyen-völgyen.

testünk gyarapítása szempontjából oly fontos alkalomnál semmitsem fognak elmulasztani. Csak tegye meg a magaét ez irányban a nagybirtokosság is, és a „Budapesti Hírlap“ ne buzgólkodjék oly módon, a hogy most teszi.

A mi annak a — nyilván csakis állítólagos — pancsovai előkelő polgárnak levelét illeti, különösen figyelmeztetjük, sőt úgy a telepítés mint a magyar eszme helytünkbeli ügyének érdekében kérjük, hogy igen óvakodva közölje az ilyen, nem is kétes, hanem határozottan catilinárius szellemű és ezéltatu értesítéseket. Nem is kell szerénykednünk, hogy elismerjük, hogy a Végvidék csak amolyan végvidéki zuglap. De hogy létezik és igen nehéz körülmények közt jelenlegi szellemi és alaki fokán feuntartja magát, azzal legalább is dicsekedhetünk úgy, a hogy más nagymagyarországi napilap számos előfizetőivel kérkedik. De van amaz „előkelő polgár“ levelének egy lapunkra vonatkozó más passusa, a mely a leghehazafiatlanabb ezéltatu rágalmat tartalmazza. Ha a „Budapesti Hírlap“ csak valamennyire ismeri itteni viszonyainkat, vajmi könnyen átlátja, hogy az ily közlésekkel lapunk helyzetét nagyon megnehezítheti, de hazafias törekvését is nagyon kétségessé teszi. Ajánljuk e sorainkat a „Budapesti Hírlap“ igen komoly figyelmébe.

A helybeli esangöbízottság Herglóz Antal úr elnöklése alatt a héten tartotta legutolsó ülését. Néhány kisebb a multból maradt ügyet intézett el s azzal feloszloznak tekintette magát. A bizottság a telepítés súlyosabb napjaiban igen vagy tevékenységet fejtett ki, s mindenha dícséretes tanúsága lesz polgárságunk hazafias és humánus erényeinek s maradandó érdeme a buzgó elnöknek.

„Das moderne Ungarn.“

„A jelenkori Magyarország“ a címe egy a napokban megjelent igen derék és jeles könyvnek, a mely hazánk jelenlegi művelődési viszonyait tárja fel. Magyar írók írták német nyelven; ezélja a külföld előtt igaz valójában tüntetni föl szellemi haladásunkat, törekvéseinket, műveltségünk kát, jellemét, a miket a külföld vagy nem ismer, vagy korlátolt és könnyelmű külföldi írók révén ferde világitásban lát. Hogy magyar írók írták, nem vethet gyanut a munkára, hogy talán elfogultan ítélt és szólt rólunk. Egészen legjobb íróinktól valók a benne lévő cikkek, a kik át vannak hatva

A kísértetet aztán is
Emlegették még elégszer,
S Dani bácsi, hogy ő látta,
Megesküszik hetvenhétszer.

Kelen Gyula.

Szerb közmondások.

A — S — tól.

Az Isten adja az egészséget, a doktor pedig kapja a pénzt.
Mindig jobb egy darab kenyér az ember zsebében, mint egy kőcsagtol a kalapján.
Jobb, hogy a gyermek téged kérjen, mint sem te őt.
Nézd előbb magadat és azután bírálj meg engem.
A jó asszonyt arannyal sem fizetheted meg. Sok evés és sok ivás gazdaggá teszik az orvost.
Asszony és bor teszik bolonddá a világot.
Tüzzel szokás az aranyat, arannyal az asszonyt, asszonynyal a férfit kipróbálni.
Fenkő feni a kést, de az mégis tompa marad egész életén keresztül.
Könnyű a haragnak a templomba való hívás, mert ő maga soh' sem megy bele.
Vagy egészen becsületlennek lenni, vagy semmit sem.
Ha az Isten az országot meg akarja látogatni, bányá uralkodót ad neki.
Ha megérett a tolvaj az akasztófa számára, ő maga is elhozza a köteleket.
Ha a kutyát agyon akarják verni, veszett bírért költik.

attól a meggyőződéstől, hogy hazánk a mivel t külföld rokonszenvét és tiszteletét csak úgy hódíthatja meg, ha az igazság jellemzetes színeibe mártott ecsettel domborítják ki nemzeti műveltségünk elemeit és jellemvonásait. E tekintetben a szóban forgó mű olyannyira solid munka, hogy ritkítja pártját az ez irányu összes külföldi termékek közt.

A könyv a külföldnek van szánva, de írva a mindazoknak van, a kik nem ismerik még jól azokat a ránk s tán rájuk nézve is nagyérdékű mozzanatokot, a melyeket tárgyal. Sőt tán első sorban nagyérdékűnek és szorosán érdeklőnek kell tekintenünk e könyvet hazánk idegenajku, de művelt elemeire nézve, a miyenek még elég számmal vannak. Hiszen itt van a mi vidékünk, a volt határvárosvidék intelligens elemeinek jó része, a mely csak messze hírből ismeri még hazája kulturviszonyainak nyomósabb mozzanatait, s a melynek ime e könyv legjobb eszköz és alkalom arra, hogy velök megismerkedjék.

Ajánljuk a könyvet miveltebb német és szerb polgártársaink igen meleg figyelmébe, s felhívjuk a művelt magyar osztályt, terjessze köztük e hasznos és nagybecsű művet, mint a mely legpraegnansabban követi és képviseli a magyar szellemi hódításnak azon irányát, a mely nem léhán kiáltó szavakkal, hanem szellemünk és jellemünk tárgyiagos megismertetésével s közvetlen erejével akar tiszteletet és szeretetet gerjeszteni!

A művet Neményi Ambrus szerkesztette s egyes közleményei a következők: „A magyar irodalom korszakai“ Heinrich Gusztávótól. — „Kisfaludy Sándor“ Széchenyi Antaltól. — „Petőfi Sándor“ Péterfy Jenőtől. — „Arany János“ Riedl Frigyesztől. — „A magyar népdal“ Aigner Lajostól. — „Magyarország műemlékei“ Pulszky Ferencztől. — „A tudomány intézetei“ Herman Ottótól. — „Magyar-török viszonyok“ Vámbéry Ármintól. — „Magyar képművészet“ Pasteiner Gyulától. — „Magyar színművészet“ Ötvös A. tól. — „A magyarok zenéje és zenészei“ Bartalus Istvántól. — „A magyar parlament“ Neményi Ambrustól. — „A papság“ Eötvös Károlytól. — „A magyar nemesség“ Asbóth Jánostól. — „A magyar katona“ Danzer Alfonz századostól. — „Magyar női típusok“ Ágai Adolftól. — „Magyar szokások és viseletek“ Deák Farkastól. — „Színész-pályából“ Jókai Mórtól. — „Budapest“ Hevesi Lajostól. — „A magyar alföld“ Mikszáth Kálmántól. — „A görbe országban“ Törs Kálmántól. — „A magyar mezőgazdaság“ Rodiczky Jenőtől.

Ha bolondra van szítkése az Istennek, özeveggyé teszi az aggastyánt.
A parasztból lett úr szemüveggel nézi az ekét.
A fősvény halálán négyen örülnek: az örökösök a pénze, a harangozó a harangozás, a pap a temetés, s az ördög a lelke végett.
Ha az egyik kutya ugatni kezd, a többi is utána csahol.
A kártya az ördög imakönyve.
Szép szó sokat ér és még sem kerül pénzedbe.
A rabló sehol sem olyan szép, mint az akasztófán.
A bolondot a beszédén, a szamarat a fülén ismerheted föl.
A kis tolvajt felakasztják, de a nagyok előtt térdet hajtunk.
Sok lapát föld kell ám, míg az igazságot eltemetik.
Okos embereknek hosszu a fülök és rövid a nyelvök.
Nem jó, ha a nyelv okosabb akar lenni a fejnél.
Kecsét nem tanácsos kertésznek felfogadni.
A zsidó háromszor is kikeresztelkedhetik, még is elárulja Krisztust.
Nincs oly öregember, a ki tovább élni ne kívánna és nincs oly fiatal, a ki a másik perczen meghalni szeretne.
Új doktor, új temető!
Új cipő és új gazda leginkább szorít.
Nincs erősebb vár az egyetértésnél.
Még a balhát is hallja, ha köhög. (Szem fülös)
Ha megakarod a zsidót esalni, magadnak is azzá kell válnod.
Részeg száj igazat szokott beszélni.
Ha boldogulni akarsz a világban, alázatosnak kell lenned.
Ha a drága orvosságok a betegnek nem is,

Heti szemle.

A „politikai divatok“ legrokonszenvesebb, mert mindig békét ígérő momentumai: a külső-nős látogatások és találkozások uralkodó fejedelmek és miniszterek részéről immár végüket érik s eredményeik a kormányférfiak toastos poharából felgőzölögve édes ábrándokba kábitják a népeket. Azaz hallottunk egy toasztot mely nem a pezsgő pohárból szólt s nem kábitott, hanem emelt, lelkesített s a nagyváradi bankettasztalt országos áldomássá tette s itélőszékévé az antisemitaáknak és horvátoknak, a kik tán nem is véletlenül jöttek egy füst alatt szóba, mert utóvégre is egész lelkületük és hajlandóságuk mívoltát tekintve egy kalap alá valók. Keményen ítélnék fölöttük egyéb országos képviselőink is, a kik most járnak szerte beszámolóikat tartani (György E., Andrássy T. gróf, Busbach etc.) Sok megnyugtatót mondanak, de beszédeikből egész világosan az is kivehető: hogy egyik másik adó fel fog emeltetni. Különbben majd meglássuk mi lesz velünk: az országgyűlésen, a mely a héten nyílt meg. Persze az a helye, a hol a nemzetet boldogító reformoknak felsarjadniok kell, de azért még se tehet mindent s nekünk még mindig nagy szítkéségünk van arra, hogy a parlamenten kívül is tegyünk, kezdeményezzünk, alapsítsunk, reformáljunk, úgy a hogy azt annak idején az a legnagyobb. Széchenyi István tette: a kinek méltó nyomdokaiba lépett derék fia is Széchenyi Ödön gr. (vagyis Ferik pása), megalapítván a budapesti önkéntes tűzoltó egyletet, a mely a héten ülte meg 5000-ik örségének jubileumát. Persze ahhoz egy kis igaz, önzetlen, hiúság nélküli való odaadás kell, a minek bizony-bizony híjjában vagyunk: lelkesedni, azt tudunk, egy napig, egy hétig is: de aztán lelketlen közönybe estünk. (Ime mi a pancsovai közérdékű ügyeink sorsa.) Lelkesedni bankettnél, áldomásnál, bor mellett: a mikor aztán a boros izgalommal a lelkesedés, az egész szép és nagy eszme is elpárolog. Különbben, a hogy az ideál szüretet ígérkezik, még a bor se fog bennünket valami nagyon tüzelhetni, mert s a vanyu lesz bizony, nagyon savanyu, kivált a mi rámpásunk. Hanem hát nem is baj az, mert a „bor hatalma jótévő, ember ha győzi, zabolázza, de agyad ha gyűl fejed ha fő“ tőle, bizony sok bolondot művelsz. Mert ime a most folyt zalaegerszegi kihallgatásokból is körülbelül az tűnt ki, hogy a Baksa Kis Eereczek egész gyalázatos virtusa onnan forrt ki. Hanem torkára is forr: forrjon is mindannyinak. —d.

HELYI HIREK.

(Tisztelettel kérjük azon t. ez. előfizetőinket, a kik lapunk irányában tartozó eddigi előfizetőkötelezettségüket még le nem rótták, legyenek szivesek tartozásokat megkuideni.)

* **Christian Antal** úr érdemes polgárgyűnk, mult vasárnap hivatalos és magánügyek elintézése ezéljából Budapestre és Bécsbe utazott.

* **Tordai György** úr, a helyb. reálgymsium rendkívül tevékeny igazgatója, miután a nyá-

az orvosnak minden esetre használnak.

Félének kutya legtöbbet ugat.
A fősvény tele ládája mellett is éhezik, mert kulesát az ördög örzi.
A fősvény nem egyéb gazdag koldusnál.
Szivesebben nézi az ember az idegen balgaságot, mint a magaét.
Minél szebb a koresmárosné, annál drágább a bora.
Mentül kevesebbet eszel, annál tovább ehetsz, mentül kevesebbet iszol, annál többször ihatsz.
Minél vénebb a bak, annál keményebb a szarva.
Ha nem is bir az öreg tudományal, bir legalább tapasztalattal.
Mindig többet ér egy maroknyi tett, mint egy átalvető tanács.
Egy marok beesület nagyobb kincs, mint egy zsák arany.
Szítában hordozza a vizet.
A hol dög van, ott varjak is tanyáznak.
Hol bánat létezik, ott bocsánat is van.
A napot estenden, az életet a halál után szokás dícsérni.
Ha öreg szól hozzád, nyisd ki mindkét füledet.
A ki mindent kimond, a mit akar, annak ballania is kell azt is, a mit nem akar.
A ki pénteken számárnak született, annak már szombaton serdülnek a fülei.
A ki másokkal tréfálkozni szeret, annak szintén kell a tréfát értenie.
Bátor, mint a nyúl.
Nem jó az almát leszedni, mielőtt nem érett.
A menykő soh' sem csap a csalánba.
A dolgot azon a végénél kell magragadni, a melynél megis bírjuk.
Nincs nagyobb áruló a szemeknél.

(foly. köv.)

ri szünetét is folytonos munka közt töltötte, e heti szerdán egészségének helyre állítása végett négy-heti szabadság időre elhagyta városunkat. Ez idő alatt az igazgatósági teendőket Romanecz Mihály, a derék tanári kar egyik legbuzgóbb tagja végzi.

* **Meghalt** kedden, szept. 25-én a 10 éves Fritsch Anna. Fritsch Fülöp járásibíró úr kedves lánykája. Nagyon rövid szenvedés után a vörheny fonyasztotta el a drága kis életet. Temetése szerdán délután ment végbe a koporsóját, a melyet hat reáliskolai tanuló vitt a helybeli kivatalnoki és egyéb családok nagy száma kísérette ki az örök nyugalom helyére, hova a kedves halott a szülők vidámságát s a legszebb remények gazdag bimbóját vitte magával.

* **A helyb. honvédszázalaj** derék tartalékos tisztjei, letelvéni fegyvergyakorlatok, péntek este a „Medvék“ vendéglőjében tartott kedélyes lakomán búcsúztak el a zászlóalj állandó tisztjaitól, a melynek körében szinte a család bizalmas melegségét élvezték eddig. Ezért a búcsú igen érzékeny volt s általában egész hangulatából, a mondott áldomásokból nemes nyájassággal tükröződött vissza az a ritka jó szellem, a mely általában a honvédség, különösen pedig a helybeli honvédtiszti karban otthonos. Mily szép kilátások igen sok irányban, ha mi Pancsován egy állandó honvédezedet kapnánk!

* **A lugosi táborból** hazatérő honvédek, mintán befejezték az ottani nagy gyakorlatokat, a melyeket legutóbb fenséges parancsnokuk József főherceg maga vezetett s különösen megdicsért, utjokban és otthon mindenütt különös rokonszenvvel, nagy vendégszeretettel és kitüntetésekkel fogadják. — A helybeli honvédtartalékosok is a tegnapi nappal becsáttattak haza s a jövőre ők is Lugoson nagygyakorlatokban vesznek részt.

* **A zimonyi vasut** nov. 15-én fog meg nyitni a forgalomnak átadatni. Budapestről a vonat délutáni 1 óra 24 perczkor fog elindulni s 7 óra 40 perczkor érkezik Zimonyba. Zimonyból reggeli 8 órakor indul el s délután 2 órakor érkezik Budapestre. A menetidő Zimony és Budapest közt tehát 6 órat tesz, s így igen gyors utazásunk eshetik a fővárosba, — ha ugyan a Dunagőzhalozási társaság a helyi hajó menetét számunkra úgy rendezi be, hogy kora reggel a vasuti vonatot elindultáig Zimonyban lehetünk.

* **A jó franczfeldiek** csakugyan helyre nép csak tel kell egy kicsit lovalni. Vagy két évvel ezelőtt hecből rákapatták a lófuttatásra s most ime nyakra főre ők nyerek el a díjakat. A múlt vasárnapi nagybecskerekeli lövésnyen az idén is egy franczfeldi, Jaransz Konrád, érkezett egy kitűnő szürkéjével elsőnek a célhoz, miután az az előtti vasárnapi franczfeldi futtatáson is ő vala a győztes. A lókiállítás is egy franczfeldi (Merkl) nyerte az első díjat és 2 éves ménesikóval, a melyet legott meg is vettek a mezőhegyesi áll. mentelep számára — 900 és néhány forintot.

* **A hivatalnok egylet** igazgató tanácsa 531-ik összehívásában 43 magyarországi folyamos közlő (tanítási segély illetve szabadhelyekért különböző tanítéstelek) az 1883-84 tanévre 34-nek kedvezett. A pánsovai tagok közül 3 folyamodott s mind a három folyamodó kérvényét kedvezően intézte el.

Irodalmi kalandozások.

II.

Az irodalom nagy jelentősége tehát a nemzeti hatásban rejlik. Ott a hol e hatás nem volt meg, mint pl. a keleti irodalmak egynemelyikében, s hol az irás egyes kaszok kiváltsága volt mind végig, maga az irodalom is a közpíszterület szívonán nem emelkedett magasabbra. Az irodalom és a nemzet közti viszonyos hatást legszorosabban a görögöknél találjuk meg: azért az egész görög költészet voltaképpen népköltészet. Itt nincs szó nagy költői individualitásokról, kiknek minden műve egy-egy karakteristicon a belvilági életnek, a költői lélek öntéklésének, vagy mozgalmak mélységének. Akár Homeros költeményeit olvassuk, akár Pindaros magas ríptől lyráját kövessük, akár Sophoklesbe merüljünk, a tárgy elűtő volta daczára ugyanazok a rokon hangok, ugyanazon harmonikus léleknek naiv szózatai ütnek meg fülünket, reális aesthesist kelte, minden romantismust a maga összes hajtásaival kerülve. Ép azért a görög költészet bizonyos tekintetben egyhangúnak volna mondható, ha másrészt a színvonal, melyre ezen uniform költői productumok törekednének, nem volna oly magas, hogy körülbelül felér modern lelki betegségeinkkel: a pessimussal (jól megkülönböztetve ezt a világfájdalomtól, mely csakis magasabb lendületű természeteknek lehet sajátja).

Persze a görög nemzetnek e részben javára vált kiesynysége. Kiesiny nemzettestben a szellemi élet központjait elválasztó úterek rövidebbek: az

* **Itt a szünet,** de szőlőbirtokosaink jó része nem igen örül neki. Egyrészt a fillokszera pusztítása nagyon soványvá tette a termést, másrészt s a vanyuvá az annak idején óhajtott esőhiány, majd a nem óhajtott időben jött esőbőség. A rámpás-ivad, vagy tán inkább ivat, — tehát nem kínálkozik az idén valami különös gyönyörűséggel.

* **Ertesítés.** Annak daczára, hogy a magyar kisdudóvásról és annak körülményeiről mind napi-, mind hetilapjaink hasábjain oly gyakran teszek közleményeket, hogy azok, kik a dolgokat közelebbről nem ismerik, könnyen hiúsági viselkedéssel vádolhatnának: a hozzám sürin érkező megkeresésekből azt veszem ki, hogy a nagy közönség nehoh még nevért sem tudja azon egyesületek, mely figyelmét ez ügyben az egész országra kiterjeszti: annál kevésbbé pedig azon feltételeket, melyek alatt a kisdudóvá intezetek és menedékházak segélyt nyerhetnek. E czélból ismét közlöm eme feltételeket, kérvén mind a fővárosi, mind a vidéki lapokat, legyenek szivesek e közlőmény hasábjaikba fölvenni. Minden kisdudóvá inteztet fenntartója segélyért fordulhat az országos kisdudóvá egyesülethez (elnöke Tisza Kálmán, titkára alólított) sőt tudtommal a kormányhoz is, ha hatóságilag igazolni tudja, hogy már megnyitott kisdudóvá rendezés, okleveles öv által magyar nevelésben részesítési és költségvetési hiteles másolatban kitűnési, hogy a segélyre szüksége van. Az így fölszerelt kérvények vagy az elnökhöz (Budavár), vagy a titkárhoz (ösz-utca 36. sz.) küldendők. Budapest, 1883. szept. 29. P. Szatmáry Károly, az orsz. kisdudóvá egyesület titkára.

* **Lánynak kereszteltek** a minapokban Jabukán egy fiút — tévedésből, a mely csakhamar kiderült aztán s helyrehozott újabb keresztelés által. Mondják az anabaptista fű nagyon rösteli a dolgot.

VIDÉKRŐL.

A felső-torontáli ármentesítő társulat f. hó 19-én Nagy-Kikindán, Herteleny József kormánybiztos elnöklété alatt, rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a társulat legutolsó két évi működéséről szóló jelentés tudomásul vétetett, s a kormánybiztosnak jegyzőkönyvileg köszönet nyilvánított a társulat ügyeinek buzgó és tapintatos vezetéséért. Ezután — Herteleny határozott ellenzése daczára — elhatározatott, hogy a köz- és közlekedésügyi miniszter fölkeretik, miszerint a kormánybiztos továbbra is hagyja meg. A fölirat átnyújtásával a torontalmegyei országgyűlés képviselői bizattak meg. Továbbá határozatba ment, hogy Tóth István társulati mérnök sírjára a társulat — saját költségén — síremléket állít.

Fehértemplomban a közös hadseregnek a Felsőge által legújabbán elrendelt állandó béke elhelyezése szerint, jövőre egy gyalog dandárparancsnokság, egy gyalog-ezredtörzs, három gyalogsági zászlóalj és egy zászlóalj kiegészítő kerülete, egy lovas ezredparancsnokság, egy lovas osztályparancsnokság és három lovas század állomásozand.

Az újvidéki I. gőzmalom részvény-társulat első lesz Újvidéken, mely a bécsi villamos kiállítás tapasztalatait, fényes eredményét érvényesítve, a villamos világítást, gőzmalomában legközelebb alkalmazni fogja.

ideális kincsek vérkeringése gyorsabb: a kiváló költői ingeniumok egytűtérzése intenzívebb. Így s csakis így képzelhető továbbá, hogy a görög irodalomnak kétségtelenül sok idegen anyaga oly gyökeres színváltozáson ment keresztül. S ez a tény egy második érdekes kérdéshez vezet bennünket, az irodalmak eredetiségének kérdéséhez.

Eredeti irodalom a szó legszorosabb értelmében nincs is. Az emberi természet alapjai mindenütt egyformák: az emberi lélek ősokei mindenütt ugyanazok lévén, természetes, hogy lesznek a szellemeknek bizonyos közös nyilatkozatai, melyek sehol sem módosulnak. Legjobbiban bizonyítják ezt magok a nyelvek, melyekben igen gyakran — bár a külső forma egészen elűtő — feltűnőleg egyező gondolkodást ismerünk fel. Bizonyítja továbbá a mythologia: vannak ugyanis mythosok és mondák, melyek egy kissé elváltozott alakban, de mindenütt meg vannak. Bizonyosságul szolgál végre a költészet: nevezetesen a népköltészet.

Mi tehát mégis az, ami az általános emberin kívül nemzetivé, tehát eredetivé teszi a költészetet?

Sokáig az volt a hiedelem, hogy a görög az egyedüli eredeti költészet, oly értelemben, hogy abban semmiféle idegen elem nincs, semmi olyan, ami nem görög. De e hiedelen az orientalisták újabbkori monumentális vívmányai után csozlott. Elég csak Róthnek alaptalanul becsimélt tőrszójára hivatkoznom (Geschichte der abendländischen Philosophie), mely soha azelőtt nem ismert arányokban utalt a görögöknél egyrészt, s másrészt az egyiptombelielieknek, assyriaknak s indusoknak kölesönös

Robbantások az Aldunán. Az Aldunán a hajózás akadályos elhárítása czéljából az előmunkálatokkal megbízott Wallandt Ernő középítési felügyelő már hónapok óta dolgozik a helyszínen személyzetével s eszközöi a felvételeket. Az itteni munkálatokról az „Építési Ipar“ a következőket írja: „A kedvező időjárásnak és vizállásnak és a mérnökök buzgóságának köszönhető, hogy az összes hydrographiai felvételek e héten befejeztettek, úgy, hogy a tervezési munkálatok jövő hó 1-én megindulhatnak. Hogy a költségvetések készítésével a vizalatti sziklarobbantó munkálatra (mely legnagyobb részét képezi az itteni munkának) megbízható adatok álljanak rendelkezésre, úgy a vizalatti robbantás módja, valamint a köbméterenkinti költségekre nézve, a miniszterium kísérleti robbantások megtételét rendelte el. Ezen kísérleti robbantások végrehajtásával a közös hadügyminiszterium Lauer műszaki őrnagyot bízta meg. Lauer őrnagy már két hét óta lenn van, a napokban megérkezik az iderendelt „geni-detachment“ és a robbantó szerek szállítmánya és f. hó 22-én megkezdik a robbantásokat a Greben sziklánál. A robbantások 22-étől megszakítás nélkül 29-ikéig fognak folytatattatni s ugyanezen idő alatt az eredményt a mérnökök pontosan felveszik. Robbantani a Greben és Jucz sziklapadnál fognak. A mód, mely szerint a robbantások történnek, a Lauer őrnagy által feltalált Lyukak nélküli való rendszer, a mely szerint t. i. kisebb dynamit-patronok a lerepesztendő sziklára a víz alá süllyesztenek és ott explodálnak. Ha e rendszer előnyösnek bizonyul, szept. 29. P. Szatmáry Károly, az orsz. kisdudóvá egyesület titkára.

ÚJDONSÁGOK.

Stefánia trónörökösét szabad idejében föl-ötte kedves gondolat és törekvés foglalkoztatja. Ugyanis most, hogy szobáját még elhagynia nem szabad, arra törekszik, hogy kis leánykáját lerajzolja. Amde a dolog nem olyan könnyű, a mennyiben a fiatal anya gyermekét, a mikor alszik, nem akarja festeni, mert akkor nem látja a kiesikének kék szemét, mikor pedig ébren van, akkor meg nagyon eleve. Rudolf trónörökös azt is ajánlatba hozta, hogy jó volna előbb a kiesikét lefényképezni, de a trónörökösé mitsem akart erről tudni, azt óhajta, hogy ő maga legyen az első, a ki leánykája képét először elkészíti.

— **(Zöldhaju ember).** A Rókus kórháznak új-vásártéri főkkórházában minap egy fiatal embert vettek fel, kinek zöld haju van. A fiatal ember — mesterségére nézve rézműves — azt állítja, hogy születésekor is egészen zöld színt haju volt. Ugy az orvosok, mint a többi betegek nem tudják eléggé bámulni a zöld haju embert. Az orvosok azt tanácsolják neki, hogy felgyógyulása után pénzért mutogassa haját, mint nagy ritkaságot.

— **(A hirdetések haszna.)** Egy newyorki lapot megkérdezte egyik előfizetője, vajon van-e haszna a hirdetésnek: mire a lap a következő választ adta: „Az újság hirdetés haszna az emberi nem egy sajátosságán alapszik. Kérdezték meg az egész világot és mindenekelőtt Amerika kereskedőit és ők azt fogják felelni, hogy nincs igazsága, ha tagadja az annonceok hasznát. A „New-York Herald“ egyetlen egy vasárnapi számában — a tavaszi és őszi évad idején — tíz ezer dollárig

szellemi összeköttetéseire. Amiről azelőtt azt hittük, hogy a görög lélek öskütféjéből fakadt, mint az isteni kinyilatkoztatás vagy mint a phidiaszi Zeus fejből kipattant Athene, azt most más világításban egészen elváltozott utánzatnak ismertük fel.

S vajon miért nem tudtuk ezt azelőtt? Mert a görög nép esodálatos geniusa oly gyökeresen alakította át az idegen népekből kölesönzött kincseket, oly specíficus görög színt adott nekik, hogy épen csak a tudományos buvárlat legelrejtettebb eszközeivel lehetett napjainkban nyomára jönnünk. Mert magok a görögök ez összeköttetést legfőlebb sejtették.

A faji gondolkodásnak tökéletesen kinyomott bélyege adja meg tehát az eredetiséget. Nem minden nemzet irodalmának sikerült ezt úgy elérni mint a görögökné. A német irodalomban képviselt ideál pl. nem az ősrégi, germán ideál: az vegyülke a germánnak és a görögnek. Schiller és Goethe erről tanuskodnak. Még akkor nemetebb a középkori műnesingerek és epusköltők működése: azon mondanakörök, melyekből ezek tárgyakat merítették, azon érzelmek, melyeket ezek zengettek, sokkal közelebb állanak a germán typushoz.

Mi magyarok e tekintetben szerencsések voltunk. Legnagyobb költőink az igazi magyar charactert elismerésre méltó tisztaságban tükröztetik, akár a szenvedélyes magyar természet világában, (Petőfi), akár megszárt, klasszikus nyugalom mintaképeiben (Arany). Előnyünkre vált nyelvünk elspigeteltsége, melynel fogva az igazi magyar gondolkodásmódba aránylag nem nagy mértékben vegyültek belé a szomszéd, nem is rokon nyelvek sajátosságai!

Dr. Finácz Ernő.

van hirdetés és sokszor még ennél többet is bevesznek. Hiszi-e ön tehát, hogy azok kik hirdetések, elég naivok, hogy ily módon költsék pénzeiket — ha csak nem hozna nekik milliókat. Páris egyik legnagyobb kereskedő háza az ismételt hirdetés haszná felől következőleg nyilatkozott: „Az első beiktatás figyelmet nem gerjeszt; a másodikát észreveszik, de nem olvassák; olvassák a harmadikat, de elfelejtik; a negyediknél már érdeklődnek az ár iránt; az ötödikről tudósítják az aszszonyt, a hatodik: „jó volna megvenni; a hetedik beiktatásnál meg is veszik.“ Mi meg hozzá tehetjük, hogy gyakran a nyolcadiknál pokolba kívánjuk a kereskedőt portékájával együtt.

IRODALOM.

A Kisfaludy-társaság ülése.

A Kisfaludy-társaság nagy színtetje is véget ért. Szerda délután tartotta meg első ülését az Akadémia kis termében, mely alig adhatott helyet az egybegyűlt hallgatóságának. A tagok és a hírlapírók ülésait is elfoglalták irodalomkedvelő hölgyek, de azért a padsorok között s az előszobában is sokan álldogáltak az ülés végeig.

Az elnök, Gyulay Pál megnyitó szavai után Beöthy Zsolt titkár olvasta föl Szeged polgármesterének meleg hangon írt köszönő levelét, mely arról értesíti a társaságot, hogy az árvízkönyv jövedelmeként hozzá küldött ezer forintot „Kisfaludy-jutalom“ czim alatt kezeli az újjáalkotott város hatósága.

Beöthy Zsolt olvasta föl Mikszáth Kálmának „A szárdobosi Papp familia“ czimű elbeszélését a „Jó palócok“ derek szerzőjének egyszerű, jellemző nyelvén. A hallgatóságot, hol mosolyra deríté, hol meg elszomorítá a szépen írott megkapó történet, s a mikor végső sorát is elmondta a felolvasó, tapsolt mindenki a méltán kedvelt jeles írónak.

A közönség elismeréséből kijutott bőven Dalmady Győzőnek is, ki négy költeményét mutatta be. Előrebocsátotta a költő, hogy e versek nem alkotnak egyklust s azért választotta ki épen a négyet a sok közül, mert mindenik más-más hangon szól. A „Szivárvány a pusztán“ az örök természetet dicsőíti, „Murány vára“ a magyar történelem egy szomorú eseményéről emlékezik, a „Szépek“ czimű búles tanácsokat ad a lányoknak, míg az utolsó („Vendégségben“) vidám lakoma után született s átvirrasztott éj gyönyöreit emlegeti.

Kissé hosszúra nyúlt, de azért mindvégig lelkette a hallgatóság figyelmét Balázs Sándornak „Mariska kisasszony“ czimű elbeszélése. Egyszerű története ez egy szerelmes párnak, melynek egybekelését a leány atyjának hirtelen halála lehetlenné teszi. Kisdéd árvák maradnak s a jó gyermek megfogadta a haldoklónak, hogy nem megy férjhez, a míg ezeket föl nem neveli. A leány másnak esküszik örök hűséget, de mire az árvák nagyokká lesznek, felesége meghal s ő elveheti régi jegyesét. Ezt az egyszerű történetet pompásan írta meg Balázs Sándor s nagy tetszést is keltett vele.

A két elbeszélés felolvasása oly sok időbe került, hogy a napirend hátramaradt tárgyait a jövő ülésre kellett halasztani. Az elnöknek erre vonatkozó jelentése után elszéledt a hallgatóság s a tagok a folyó ügyek elintézéséhez fogtak.

Gyulai Pál jelenté mindenekelőtt, hogy a társaság egy korábban kelt határozata szerint közülés lesz október 26-án, melynek tárgyai Arany János emlékezetének lesznek szentelve. Ezen az ülésen olvassák föl Lévy József ódáját, melyet a társaság megbízásából írt és Gyulai Pál is akkor mondja el emlékbeszédét a nagy költő fölött. Az elnök indítványozza, hogy e közülésre, mely délelőtt lesz az akadémia dísztermében, hívják meg a rendesen meghívott testületeken kívül Arany János családját is és szülővárosának hatóságát.

Beöthy Zsolt bemutatta Zichy Géza gróf bírálatait Racine „Britannicus“-ának fordításáról, melyet Perényi István küldött kiadás végett. A titkár ajánlatára elhatározza a társaság, hogy a fordítást juttassák vissza a beküldőhöz, hogy javítsa ki a bírálok észrevételei nyomán. Ugyanígy bántak el Kólosi Lajos Horász fordításával is, melyekről Bakcsay Sándor írt kimerítő bírálatot.

A titkár fölolvasta a szegedi polgármesternek egy második levelét, mely arra kéri a társaságot, hogy küldjön képviselőket az odaváló színház megnyitására, mely október 14-dikén megy végre ő feltsége otlétben. A társaság nyomban megalakította a küldöttséget, melynek tagjai: Szász Károly, Beöthy Zsolt, Bartók Lajos, Mikszáth Kálmán és Neugebauer László.

Abrányi Emil megküldötte a társaságnak „Don Juan“ második, harmadik és negyedik énekének fordítását, melyet Szász Károlynak adtak át megbírálásra.

Szóba került végül az is, hogy a fölvasó ülésnek rendes hallgatósága oly nagyra szaporodott, hogy már a tagok és hírlapírók is kiszorulnak helyeikből. Némelyek azt ajánlották, hogy belépő jegyet bocsásson ki a társaság, de az ellenkező vélemények meghallgatása után Szász Károlyra bízták az arról való gondoskodást, hogy a tagok és hírlapírók helyeit illetéktelenek el ne foglalják

Köszönet nyilvánítás.

Mind azon barátaink és ismerőseinknek, a kik forrón szeretett és felejtetlen Anna leányunk elhalálása alkalmával barátságos vigasztalás és szeretetteljes részvétellel fájdalmainkat enyhíteni igyekeztek és mindazoknak, kik a korán elköltözött utolsó útján elkísérték, különösen azon uraknak, kik kedves halottunkat a temetőbe kívüni szívesek voltak, legmelegebb és legbensőbb köszönetünket nyilvánítjuk.

Pancsován 1883 Szeptember 27-én

Fritsch Fülöp és neje Pauline.

Felelős szerkesztő: **Wigand János**

Főmunkatárs: **Dr. Fináczy Ernő.**

Kiadótulajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszanics“ cég.

4202 szám

tlkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közzé teszi, hogy Eisching testvérek árverésének 141 frt. 60 kr. és jár iránti követelése erejéig végrehajtást szenvedő Gogin Anna pancsovai lakostól végrehajtás alá vont a pancsovai 1229 sz. tjkvben A + 1 sor. 2281. hr. sz. 1385 házszám alatt felvett ház és udvarnak 655 frt. becsértékben nyilvános árverésen leendő eladása elrendeltek, annak fogantatására a határidő 1883 évi szeptember hó 3-icig **1883 évi október hó 3-ik és 1883 évi november hó 3-ik napjaira mindenkor d. e. 10 órakor** e törvényszék tlkvi iródájába kintüzetik, és eszközzésre Reháks Lukács pancsovai kir. közjegyző kiküldetett.

Említett ingatlan az első és második határnapon csak becsárban a harmadikon azonban becsáron alól is eladatik.

Árverezni szándékozók a becsérték 10% át bánatpénzül letenni tartoznak a többi árverési feltételeket a bírói kiküldötténel megtekinthetik.

Kelt a pancsovai kir. törvényszék mint tlkvi hatóságnak 1883 évi június hó 25-én tartott üléséből.

Mihajlovics
jegyző.

Hergloz
elnök.

9067 sz.

tkvi. 1883.

Árverési hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezenel közhírré tétetik, hogy Fischer igazabban Fischer Magdolna kecskeméti lakos végrehajtónak Müller szül. Bosz Krisztina pancsovai lakos végrehajtást szenvedett elleni 500 frt. tőkekövetelés ennek 1880-évi december hó 29-ik napjától járó 8% kamatai 18 frt. 20 kr. perbeli 10 frt. 80 kr. végrehajtási valamint 12 frt. 65 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségeknek kielégítése végett **1883 évi december hó 11-ik napjának dél előtti 9 órakor** a kebelbeli telekkönyvi hatóság helyiségében az ezen törvényszék területén fekvő Pancsova városa 1060 számú telekjegyzőkönyvében foglalt következő ingatlanok u. m. az A. + i. sor és 1964 — 1965 hr. sz. a. felvett 1449 összeírású számú ház 63 □ öl udvar és 166 □ öl veteményes kert 1225 frt. ezenel megállapított kikiáltási ár mellett külön külön elfognak árvereztetni és akkoron magasabb ígert hiányában a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10% át készpénzben vagy ova-déképesnek nyilvánított értékpapirokban bánatpénzül letenni.

Kelt a pancsovai kir. törvényszék tlkvi hatóságnak 1883 évi Szeptember hó 10-én tartott üléséből.

Mihajlovics
jegyző

Popovics
h. elnök

1582 sz.

P. 1883.

Árverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik, hogy „Gebrüder Mayer“ bécsi keresk. cég végrehajtató javáia Nadiel Adám helybeli kereskedőnél végrehajtást szenvedő tulajdonaként lefoglalt 5 hordó petroleum és 40 süveg ezukorból álló ingóság **1883 évi Oktober hó 9-én d. e. 8 órakor** (végrehajtást szenvedő lakásán) készpénz fizetése mellett bíróilag elfog árvereztetni.

Kir. Járásbíróság

Titel 1883. évi Szeptember hó 12-én.

Szabó
kir. járásbíró

3928. sz.

1883.

Haszonberi hirdetés.

A zombori m. kir. jószágigazgatóság részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint:

1.) a Dantovai italméresi jog 1884. évi Január 1-től 6 évre évi 1828 frt 19 krajczár.

2.) Béregi italméresi jog 1884. évi Január 1-től 6 évre évi 1342 frt 26 kr.

3.) Apatini italméresi jog 1884. évi Január 1-től 3 vagy 6 évre évi 10082 frt 75 kr.

4.) Apatini országos és heti vásár 1884. évi Január 1-től 6 évre évi 425 fot

5.) Kernyajai italmérés 1884. évi Október 1-től 6 évre évi 2802 frt. 94 kr.

6.) Ószivaczi IV. dűlő 376 hold föld év és holdanként 17 frt 39 kr. kikiáltási árral 1883 évi Október 1-től 6 évre.

7.) Pivniczai III-ik nagybérlet 454 hold föld 1883. Október 1-től 6 évre évi 6100 forint 15 kr.

8.) A Pivniczai II-ik bérlet 48 hold 1883. évi Október 1-től 6 évre évi 701 frt. 87 k. és a Plávnai duna és mocsár halászati jog 1883. évi Október 1-től 1886. évi Mártius hó 31-ig, (és pedig határozottan ily bértartamra nem pedig 1886. évi Szeptember végéig) 3170 forint kikiáltási árral Zomborban a m. kir. jószágigazgatóságnál f. évi Október hó 4-én d. e. 9 órakor írásos zárt ajánlati tárgyalás útján haszonbérbe adatik.

Azon bértárgyakra nézve, melyek bérlete már a f. évi Október hó 1-én veendő kezdetét, köteles a bérlő meg azon esetre is, ha a szerződés Október hó 1-eje után köttetnek meg is, Október hó 1-től a teljes évi haszonbért megfizetni.

A 10% bánatpénzzel és 50 krros bélyeggel ellátott írásos ajánlatok f. évi Október hó 4-én reggeli 9 órakor a tárgyalást megtartó bizottságnak átadandók, 9 órán túl beadott ajánlatok semmi körülmények között el nem fogadtnak, illetőleg figyelembe nem vétetnek.

Különösen figyelmeztetnek a felek hogy az ajánlatoknak a jószágigazgatósági épület helyiségeiben való elkészítése szigoruan eltiltatott s hogy emélfogva a felek már teljesen elkészített zárt ajánlataikkal jelenjenek meg nevezett épületben.

Az ajánlatokban melyekben a megajánlott összeg számokkal és betűkkel kirandó — határozottan kiteendő, hogy az ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

Az árverési és szerződési feltételek, az alólírott m. kir. jószágigazgatóságnál, valamint az apatini, szántovai, kulai, kis-szta-pári és palánkai kincstári urad. ispánságoknál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Zombor 1883. Szeptember 17.

A kir. jószágigazgatóság.